OAMENII ZILEI

Eleonora de Varaigne

D-şoara Eleonora de Varaigne şi-a serbat deună-zi la Hericourt (Franţa) a 100-a aniversare a nasterii sale. Serbarea s'a făcut în familie, cum s'ar zice, cu aproape toţi locuitorii din Hericourt şi din împregiurimi. D-ra Eleonora de Varaigne e foarte populară în partea aceea a locului din cauza numerouselor sale acte de filantropie.

In ziua aniversării, d. de Varaigne s'a dus la biserică, unde preotul a oficiat un serviciu divin la care au asistat 2 deputaţi, un senator, primarul din Hericourt şi un public numeros.

Cu toate bătrâneţele sale adânci, d-şoara Eleonora se bucură de o perfectă sănătate.

Minunile Amorului

INTÊMPLĂRI DIN CAPITALĂ

Crima din str. Măgurele

Gheorghe Rotaru, în etate de 45 ani, era cunoscut poliţiei capitalei ca vestit hoţ de cai.

Omul era foarte şiret şi dibaciu. El fura cai de prin satele învecinate şi-i vindea la Obor, iar caii pe cari îi fura din capitală îi ducea cine ştie pe unde, în ţară şi-i vindea pe la bâlciuri.

Gheorghe era urmărit de multă vreme de poliţie.

De vr'o câte-va zile el trăia în capitală, ascuns la o soră a sa în strada Măgurele No. 11.

In aceeaşi stradă, în casa cu No. 1 locueşte un individ cu numele Andrei Gheorghe.

Acesta avea, se vede, cine ştie ce lucruri de împărţit cu Rotaru, căci duminecă după amiază, s'a dus la el şi s'a luat cu el la ceartă.

Din vorbă în vorbă, cei doui vrăşmaşi s'au luat la bătae.

Andrei înfuriindu-se scoase repede un cuţit în buzunar şi-l împlântă în pieptul lui Rotaru, care căzu la pământ.

Un val de sânge începu să i curgă din rana adâncă.

Asasinul a dispărut imediat lăsând cuţitul în rana victimei.

Pacientul a fost transportat într'o stare desperată la spitalul Brâncovenesc.

De urma asasinului nu s'a putut da până acuma.

Cuţitul a fost depus la secţia 29.

Bătaia sângeroasă din str. Pandurului—Un om asasinat

Duminecă seara, pe la orele 10 şi jumătate, treceau pe strada Pandurului 4 tineri şi anume: Dumitrache Pantazi, în etate ca de vre-o 18 ani, însoţit de prietenii sei Savu Ionescu, Iancu Şerban şi Nae Enache Marin.

Dumitrache, Savu şi Enache locuiau în strada Pandurului, iar Şerban în şoseaua Raionului.

Cei 4 tineri erau foarte cheflii şi făceau gălăgie fără să supere însă pe locuitorii din strada aceea.

Cum mergeau ei înainte, cântând şi râzând se întâlnesc cu Niculae Teleanu şi cu Johan Godfried, amêndoui servitori din şoseaua Mihaiu Bravu No. 121.

Ce s'o fi întêmplat între ei, ce nu, asta nu se ştie pozitiv, până acum. Destul însă că cei 6 tineri s'au luat la bătae.

Niculae Teleanu mai hain de fire de cât toţi, a scos un cuţit şi a înjunghiat pe Dumitrache Pantazi, isbindu-l teribil în partea stângă a pieptului.

Dumitrache a fost lovit în inimă..

Nenorocitul a căzut la pământ.

Moartea i-a fost instantanee.

Ceilalţi 4 tineri au început să strige ajutor, luând'o la fugă care încotro.

Ei au fost prinşi însă de către comandantul companiei 5 de sergenţi de stradă, d. Al. Niculescu, şi de comisarul Georgescu de la siguranţă.

Toţi au fost duşi la secţia 40 unde s'a dresat cuvenitul proces-verbal.

Cadavru lui Dumitrache a fost transportat la morga oraşului.

Explozia teribilă de la Malmezon

O nenorocire îngrozitoare s'a întêmplat duminecă după ameazi la cazarma Malmezon.

Brigadierul Radu Ion, din reg. 6 de artilierie care nu eşise ca de obiceiu în oraş şi ca să şi petreacă vremea, a început să se joace cu un obuz încărcat.

Tot jucându-se l'a scăpat jos.

O explozie teribilă s'a produs. Schiţele bombei au fost aruncate cu violenţă în toate părţile.

Corpul nenorocitului brigadier a fost mutilat oribil.

Sermanul a murit imediat.

Accidentul după bulevardul Carol

Duminecă seara pe la orele 8, un accident s'a întâmplat pe Bulevardul Carol unui vagon al tramwayului electric. Din causa deranjărei maşinei de jos, vagonul n'a mai putut circula, astfel, că a trebuit să fie remorcat de un altul până la uzina companiei.

Strangularea din calea Griviţei

Ieri de dimineaţă la ora 6, s'a găsit spênzurat în casa sa din calea Griviţei No. 217, Zion Resenştein, în etate de 54 ani.

Nenorocitul mai încercase de câte-va ori să se sinucidă, fără însă să reuşească.

UN SFAT PE ZI

Păstrarea lămâilor.—Pentru a se păstra lămâile mai mult timp fragede trebue să fie puse într'un vas cu apă care să fie primenită în fiecare săptămână.

CURIER JUDICIAR

(TRIBUNALELE STRAINE)

Mame rele

Curtea cu juraţi din Oise (Franţa), a judecat pe două mame cari au încercat să se sinucidă împreună cu copiii lor.

Una, d-na Olin, femeea unui lucrător din Creil se închisese în odae cu un băiat al ei de 5 ani şi o fată de 3, pe când bărbatul ei era la lucru; ea culcase pe cei doi copii pe pat după ce îi îmbrăcase curat; astupă uşa şi ferestrele şi aprinzând un mangal, aşteptă moartea.

Când lucrătorul se întoarse acasă, găsi uşa baricadată şi a trebuit să cheme un lăcătuş spre a pătrunde înăuntru.

Era şi timpul! Cei doui copii erau leşinaţi şi asfixia începuse. Ingrijiri fiindu-le date ei au fost scăpaţi cu viaţă.

La audienţă, femeea Olin a pretins că, daca ea voise să moară, causa este fiind-că bărbatul ei o bănuia de necredinţă, şi o bătea adesea ori.

Cercetarea medicală o arată dezechilibrată şi nu e de mirare că juraţii de Oise au dat un verdict de achitare.

Achitată a fost şi o femee anume Lehmann care se închisese cu cei 3 copii ai ei în casă şi aprinsese un mangal.

Din fericire înainte de a da foc cărbunilor ea propuse celor trei copii ai ei, câte trei cam mari, de a muri împreună cu ea.

Cei trei copii refuzară de sigur această invitaţie macabră şi fugiră la primărie. Când a deschis autoritatea uşa caseî asfixia începuse să'şi facă opera.

Incă de mult timp femeea Lehmann era chinuită de ideea sinuciderei. Ea se plângea de mizerie şi nu putea să se consoleze vêzând că în fie-care zi se îndatorează mai mult.

O CUGETARE PE ZI

Viaţa e ca focul: începe cu fum şi se isprăveşte cu cenuşe.

CRONICA

Jitarul

.... Trebue să se sfîrşească odată, într'un chip ori în altul.... de cât aşa viaţă mai bine moartea.... dacă ea 'şi bate joc de mine şi de cinstea caseî, atunci o să'i sucesc gâtul ca la un puiu de vrabie....

Iancu Buturugă după ce'şi isprăvise monologul dete odată tare cu măcinca în pământ, se sculă de pe rozor şi'şi roti ochii peste câmp.

Apoi porni încet printre holde, bolborosind singur şi învêrtind bâta de rădăcină de stejar în aer par'că s'ar fi luptat cu o ceată de duşmani, hotărîţi să'l omoare.

Şi se şi lupta omul cu un vierme care'i rodea inima: cu gelozia.

Se însurase cu două ani de zile înainte cu o fată frumoasă şi isteaţă nevoe mare, dar săracă. Lasă că nici el n'avea nimic, dar unde's patru braţe harnice fuge sărăcia mâncând pământul.

Buturugă păzea de primă-vara până toamna holdele oamenilor iar nevasta lui torcea, cosea, lucra la rezboiu şi îngrijea de ale caseî. Iarna, jitarul făcea roţi de car, roate şi scocuri de moară pe cari le vindea oamenilor din satul lui şi din alte sate.

De o vreme încoace, Buturugă băgase de seamă că un flăcău din sat nu juca la horă de cât cu nevasta lui şi că adese-ori 'i ieşia în cale când pleca ea în sat saŭ se întorcea de pe la vre-o cunoscută.

Iutr'o seară Buturugă şi-a prins nevasta glumind cu flăcăul la o răspântie de drum şi când aŭ sosit acasă a întrebat'o rêstit:

— Ce vorbeşti cu haimanaua aia? Nu vezi că'i un pârlit şi jumătate?

— Ce să vorbesc—răspunse Ileana— nimic.... glumeşte cu mine... ce... pentru asta te superi.

— Nu mă supăr, dar nu mai vreaŭ să stai cu el de vorbă—zise scurt Buturugă dând cu pumnul în masă.

Ileana începu să râză apoi răspunse serios:

— Am să vorbesc cu cine 'mi place!

Şi trânti de pământ un scaun.

In seara aceea Buturugă s'a culcat nemâncat.

Intr'o duminecă, s'a dus şi el la horă şi ca să nu mai joace nevastă-sa cu «haimanaua» a luat'o el la joc şi a jucat'o vreme de un ceas până când s'a obosit de tot şi a fost silit s'o lase. El era bleg de tot şi dădea din picioare ca un urs de rîdeaŭ şi bătrânii de el, dar mi-te fetele şi flăcăii.

In urmă nevasta lui a jucat tot cu amantul ei. Buturugă a plecat supărat acasă. Seara a căutat nevesteî pricină dintr'un lucru de nimic şi a bătut'o.

Ileana ştia bine de ce o bate.

*

Când începe povestirea noastră era în dricul verii. Pe câmp rar se vedea suflare de om. Soarele ajunsese în rêscrucea ceruluî. O căldură mare cocea semănăturile.

Buturugă apucase pe o potecă dintre două holde cu grâne. Ajungând lângă o salcie pletôsă, de sub umbra căreia rêsăria un izvor cu apă limpede, el se trânti cu faţa la pământ pe iarbă verde şi stătu aşa multă vreme.

Intr'un târziu cine-va 'l sgâlţâi de umer:

— Scoală, leneşule, şi mânâncă.

Buturugă se ridică.

Era Ileana, care 'i aducea de mâncare.

Jitarul mâncă cu poftă, fără să zică o vorbă măcar. Ileana se uita ţintă la el.

— Ştii ce, îi zise într'un târziu Buturugă— la noapte n'o să viu de loc acasă. Am băgat de seamă că ază din spre ziuă aŭ fost vite pe răzoare. Vreaŭ să pândesc toate noaptea, doar oi prinde pe ceî carî aduc vite în ţarină.

— Bine—răspunse Ileana. Buturugă o coprinse de după gât şi o trânti în iarbă. Ii venia par'că s'o sugrume vêzând-o rîzând ca un copil şi uitându-se în ochii ei albaştri şi vicleni.

Ileana plecă cântând şi el o urmări cu privirea până când ea se perdu în zare.

Buturugă n'a avut astâmpăr toată după amiaza aceea. Gânduri negre îi întunecaseră capul. Inima-i fierbea de gelozie.

Pe la miezul nopţii s'a furişat în sat, pe cărări lăturalnice.

Ileana dormia în braţele amantului şi când a auzit ciocănind la uşă i s'a închegat sângele în vine.

Vêzând că nu i se deschide repede, Buturugă a dat un brânciu puternic uşeî, în cât aceasta s'a spart şi a pătruns în lăuntru. In acel moment un om se furişă ca o pisică pe lângă el, ieşi repede afară şi dispăru în întunerec.

*

In dimineaţa următoare oamenii aŭ găsit pe Ileana moartă în casă. Nenorocita fusese sugrumată.

Pe când primarul dresa procesul verbal, valurile rîului, care încinge satul, aruncaseră deja la ţêrm cadavrul jitarului.

Sora Durma.

Minunile Amorului

LUCRURI DIN TOATA LUMEA

O experienţă nenorocită. — Inventatorii americani, alături cu opercle lor geniale, aŭ concepţiuni care de multe ori e bine ca ele să fie experimentate.

Ca dovadă iacă ce s'a întâmplat în oraşul Rhode-Island:

O mulţime considerabilă se îndesa într'o mare casă de curênd construită numită Schwarz-Building, pentru ca să asiste la experienţele unui noŭ ascensor: după inventator, ascensorul putea să cadă de la al cincilea etagiu până la sub-sol, adică o înălţime de peste 20 de metri, fără ca, graţie unuî aparat prezervativ, al sguduiturei, persoanele carî s'ar fi aflat în el să simtă cel mai mic rêŭ.

Un coş cu ouă şi un pahar plin cu apă fură puse în ascensor.

Apoi plini de entusiasm d-nii Iones, preşedintele societăţeî inventatorilor, Rosenfeld, reporter de ziar şi Cornell, inventatorul, luară loc în ascensor alături cu coşul cu ouă şi cu paharul cu apă.

La un semnal dat d. Cornell a tăiat cablul care ţinea ascensorul la al cincilea etagiu; ascensorul căzu cu o iuteală vertiginoasă, şi, când se deschise uşa cabineî spre a se vedea rezultatul, doui din experimentatorî eraŭ literalminte sdrobiţi în mijlocul unuî lac de gălbenuş de ouă prin care pluteaŭ sfărîmăturile paharuluî cu apă. Numai ziaristul, d. Rosenfeld, destul de grav rănit, a putut scăpa cu viaţă, graţie rezistenţeî marî a corpuluî sêŭ.

—◆—

Biografia unui actor. — O revistă engleză narează istoria curioasă a unui tênêr actor de valoare, d. Arthur Holmes Gore, care a intrat în cariera dramatică acum un an pentru cauze într'adevêr ciudate.

D. Gore, aparţinea uneî familiî de legişti şi se destinase cu dragă inimă ca să profeseze meseria de advocat, ca şi tatăl şi fratele sêŭ mai mare, când el citi una din ultimele scrieri ale conteluî Tolstoi.

Perdeaua i-a căzut de pe ochi. El a zărit clar că era imposibil de a fi un om de lege şi în acelaşi timp un om cinstit şi de aceea s'a decis să părăsească profesiunea sa.

El a spus decizia sa familieî care a încercat în zadar de a'l combate; decizia sa era luată în mod irevocabil.

După lungi ezitări şi un studiu amănunţit, el şi-a ales meseria de actor, *ca aceea în care poate mai bine să servească pe aproapele sêŭ, conform creştinismului.*

D. Gore este probabil singura persoană care a îmbrăţişat profesiunea de comedian pentru motive religioase.

Şi contele Tolstoi va fi de sigur surprins auzind că doctrinele sale aŭ determinat pe un tênêr să se urce pe scenă.

NOTA SATIRICA

Mătuşa.—Mă iubeşti dragă Costică?

Costică.—Da, mătuşă, te iubesc... dar iubesc mai mult pe mama (cu emoţiune)... vezi tu... pe ea am cunoscut-o mai înainte de a te cunoaşte pe tine!

HAZ

Unchiul.— Ăsta e de sigur un creditor de a'tĕu de te bătea aşa de confidenţial pe umer?

Nepotul.— Aĭ ghicit, dragă unchiule, dar bate pe nepot ca să priceapă unchiul!

EVANTALIURI

Evantaliurî chinezeşti de hârtie, banî 10 bucata.

Frumoase evantaliurî marî de hârtie cu gravurî, banî 60 bucata.

Evantaliurî frumoase de pânză, cu picturile cele mai frumoase cu leî 1.50, 2.20, 2.50 şi 2.90 bucata.

Evantaliurî de pene pentru d-şoare leî 1.80 bucata.

Evantaliurî de mătase şi atlas cu picturî artistice cu leî 2.90, 3.50, 5.50, 6.50 şi 12 leî bucata.

Evantaliurî de pene de struţ, foarte elegante, cu leî 5.50, 7.50, 12.50, 15, 18 şi 20 leî bucata.

Nicî cu 30 la sută mai scump nu se găsesc în România asemenea evantaliurî.

De vênzare la administraţia ziaruluî «UNIVERSUL», strada Brezoianu No. 11, Bucureşti.

STIRI PRIN POSTA

Franţa.— Congresul burselor de muncă s'a închis la Nimes prin adoptarea următoarelor resoluţiî: Invitarea unireî sindicatelor de a se transforma în burse de muncă; confirmarea rezoluţiilor deja luate asupra zileî de 8 ore şi votul în favoarea greveî generale.

— Se întemeiază zvonul care circulă prin cercurile oficiale că d. Felix Faure, preşedintele republicei, va asista în persoană la încoronarea Ţaruluî care se va face în curând.

Italia.—Prinţul de Neapole se va duce în Anglia—cu ocazia căsătoriei ducelui d'Aosta,—ca purtător al darurilor oferite de rege şi regina prinţeseî Elena şi o scrisoare autografă a suveranului către contesa de Paris.

Moştenitorul tronului Italieî va duce şi insignele ordinului Anunziata conteluî d'Orlenas.

— Se scrie din Roma că secretarul Băncei «Italia», precum şi un băiat al luî în etate de 13 anî, aŭ fost asasinaţi lângă Sassari, pe când se plimbaŭ, de către fraţii Marzetta. Omoriţorii aŭ fost arestaţi.

Spania.— Pe têrmurii mării, între Tarifa şi Cadix a fost găsit un cadavru împreună cu 2 aparate de salvare pe care era tipărit numele vaporuluî «Anna Peppina din Fiume». Cadavrul e al căpitanului acelui vapor cufundat. Doctorii zic că nenorocitul a ajuns teafăr la ţêrm dar valurile furioase l'aŭ isbit de o stâncă şi el a murit în urma acesteî isbituri.

Portugalia.— Se anunţă din Lisabona că generalul Fuentes, care a pălmuit pe ministrul plenipotenţiar al Marocului, a fost supus unuî examen medical.

Doctorii l'aŭ declarat în unanimitate de nebun.

Germania.— Se scrie din Mülheim:

Cu ocazia uneî procesiuni pe Rin, o barcă în care se aflaŭ 5 oameni s'a ciocnit cu un vapor şi a fost sfărîmată.

3 inşi aŭ fost grav răniţi.

Ceilalţi 2 s'aŭ înecat.

— De la 1870 până la 1891, după o statistică germană, aŭ emigrat aproape 280.000 de alsacieni-lorenî. Această ţifră reprezintă aproape a cincea parte a populaţieî indigene rămasă la căminul ei.

Austro-Ungaria.— Deună-zi a murit la Rovigno (Istria) un băiat al soţilor Masserotta. O mulţime de prieteni şi amici aî familieî se adunaseră în camera mortuară. Intr'un moment, podelele ne mai putênd suporta greutatea de peste 70 de inşi, se surpă. Oamenii aŭ căzut grămadă într'o pivniţă. 13 inşi aŭ fost omoriţi şi ceilalţi mai mult saŭ puţin grav răniţi.

— Lângă Raab (Ungaria) a deraiat un tren de persoane. Sunt 3 morţi şi 7 răniţi. In anul acesta s'a întêmplat în apropierea acestui oraş 3 deraieri de trenuri.

Anglia.—Un incendiu violent a prefăcut în cenuşă villa superbă a ducelui Tife din Mar Sodge (Scoţia). Aŭ ars toate, o galerie de tablouri şi toate cadourile de nuntă ale duceseî, care e fiica prinţului de Galles, moştenitorul tronului Angliei.

Pagubele se urcă la 2 milioane de fr.

— Se anunţă din izvor autorizat că cererea de dezarmare a beduinilor adresată de Anglia Porţeî, vizează numai pe beduinii carî aŭ intrat în Djeddah. Guvernorul din Djeddah se opune cu înverşunare acesteî propuneri.

Rusia. — Un trimes al luî Negus Menelik a sosit la St. Petersburg. El este purtătorul uneî scrisori autografe de la suveranul sêŭ către Ţar. Menelik mulţumeşte împăratului că a trimis o misie rusă în Abisinia şi 'i cere ajutor si protecţia în contra Italieî.

— Se scrie din Petersburg că ministrul de rêzboiu, generalul Vanovski şi-a dat demisiunea în urma uneî neînţelegeri, pe care a avut-o cu ţarul.

In locul luî a fost numit generalul Obruceff.

Turcia.— Se anunţă din Constantinopol că noul mare vizir va numi o comisie specială conpusă din reprezentanţii diferitelor naţionalităţi ale imperiului însărcinată de a prepara un plan de reforme pentru administrarea imperiului.

Belgia.—De mai mult timp o bandă de rêi făcători se introduceaŭ în cimitirul comunal din Saerbreck şi desgropând cadavrele le luaŭ hainele şi toate lucrurile scumpe ce aveaŭ pe ele.

In fine poliţia a putut aresta pe unul din bandă, care e organizată în societate şi are mai multe filiale prin toate oraşele Belgieî.

Elveţia.— La Berna aŭ sosit doui elveţieni scăpaţi din naufragiul vaporuluî «Don Pedro». Unul era fermier în Argentina iar cel-l'alt dirigia o fabrică de zahăr la Santa-Rosas.

Cel d'întêiŭ a scăpat încălecând pe un catarg iar cel d'al doilea agăţându-se de o uşă.

Olanda. — Expoziţia din Amsterdam e foarte mult vizitată şi e foarte interesantă din toate punctele de vedere. Se asigură că chiar împăratul Germanieî şi prinţul de Galles vor vizita Expoziţia pe la sfârşitul acesteî luni.

Danemarca.— Familia regală a primit ştirea că perechea imperială rusă nu va veni în vara aceasta la Copenhaga. Cauzele sunt: boala prinţului moştenitor şi faptul că tênăra ţarevnă e însărcinată.

Scandinavia.—Regele a declarat că nu voeşte cu nicî un chip ca criza actuală să se rezolve făcându-se un minister dintr'un partid saŭ altul ci că doreşte să se compue un cabinet neutru.

Grecia.— D. Delyanis primind personalul ministerului de finanţe, a declarat că nevoile bugetului impun economii considerabile şi că se află în necesitatea de a suprima mai multe funcţii.

Serbia.—Comisiunea financiară şi-a terminat lucrările. Concluzia comisiuneî e că toate datoriile statului trebuie convertite şi unificate. In deosebi vor fi unificate împrumuturile lozurilor Tabac, şi cele două împrumuturi făcute în Rusia. Toate aceste se ridică la cifra de 150 milioane de fr.

Bulgaria.— Zilele acestea va pleca la Petersburg deputaţiunea bulgară, însărcinată să depue o coroană pe mormêntul ţaruluî Alexandru III.

Din deputaţiune fac parte şi episcopii Rumelieî şi al Bulgarieî propriu zise.

In cercurile politice din Sofia se asigură că deputaţiunea va fi primită în audienţă de catre actualul ţar.

Muntenegru.—Patriarhul greco-oriental al Ierusalimuluî a conferit princeseî Milena şi prinţului moştenitor Danilo, crucea sfântuluî mormênt.

UN PROVERB PE ZI

Numai cu vorba nu se face ciorba

(Grecesc).

DIN SPANIA

Prin fir telegrafic

Madrid, 4 Iunie.

Starea generaluluî Primo-Rivera s'a agravat.

Camera a adoptat proiectul de adjudecare a cabluluî sub-marin din Canaries. A adoptat de asemenea cu 223 voturi contra 16, budgetul veniturilor, proiectul de reînoire a obligaţiunilor tezauruluî şi apoi cu 227 voturi contra 12 budgetul luî Porto Rico.

Madrid, 4 Iunie.

Starea principeseî Asturiilor, atinsă de pojar, e pe cât se poate de satisfăcătoare.

S'a crezut că se observă şi la rege simptomele aceleiaşi bolî.

Din fericire temerile nu eraŭ întemeiate.

Azi dimineaţă regele era foarte bine.

Din cauza bolii principesii Austuriilor, curtea nu va merge la St. Sebastien de cât la finele luneî Iulie.

Consiliul de miniştri a autorizat pe ministrul marineî să cumpere până în două luni, o escadră destinată pentru Cuba, unde se vor mai trimite încă 25,000 de oameni.

Ministrul de finanţe a comunicat Senatuluî, ca rêspuns la chestiunea asupra mêsurilor luate, spre a împedica republicele americane de a da sprijinul lor rebelilor din Cuba, că este cu nepu-

---

199

BANDITUL IN HAINE NEGRE

PARTEA III

Gentilom de cale largă

XIV

Desperare

Suzana către contele George de Rochenoire

«Amintirea despre d-ta mă ocupa neîncetat.

«Nu ştiu ce putere fatală exercitai asupra-mi.

«Când te-aĭ apropiat de mine m'am simţit fără forţă în contra d-tale

«M'am supus uneî ispite urîte.

«Raţiunea îmi era absentă, mintea mi se rătăcise.

«De câte ori te-am vêzut în urmă, am fost biruită de aceeaşi slăbiciune.

«E un fel de farmec de care nu mă pot apêra.

«Când eştî lângă mine te iubesc; când eştî absent te urăsc.

«Atunci mi se întoarce mintea, îmi daŭ socoteală de purtarea mea nedemnă şi vrednică de dispreţ, nu poţi să'ţi închipui până la ce grad de desgust pentru mine însă'mi m'aĭ adus.

«D-tale pot să'ţi spun lucrul acesta: îmi plăcea viaţa.

«Acum o urăsc şi numai din cauza d-tale.

«Indată ce bărbatul meu, acest tip de onoare adevărată, de devotament, de bunătate, intră în casă, îndată ce'mi vorbeşte sunt coprinsă de o dorinţă nebună, de a mă arunca la picioarele luî şi a'ĭ mărturisi tot şi a'ĭ striga:

— «Alungă-mă! că nu merit nicî iertare nicî milă.

«Tremur de groază când sunt nevoită să mă apropiu de sermana Valentina şi dacă nu mă înşel dênsa trebue să fi intrat la bănuială nu de trădarea mea—căci cum ar fi ea în stare să îşi închipue o aşa degradare?—ci de turburarea pe care mi-o pricinueşte prezenţa d-tale şi a ei.

«Ce-o fi gândind dênsa? Ce presupuneri o fi făcênd? Cum şi-o fi explicând schimbarea ce s'a făcut în mine?

«Până acum m'am putut stăpâni.

«Insă pe fie-ce zi ideile mi se încurcă şi 'mi creşte disprețul ce am pentru mine însămi.

«Fiĭ deci acum atât de generos şi lasă-mă în pace; nu mai căuta să te întâlneşti cu mine, nu mai veni la Croisilles.

«De alt-fel, poate că nu mai e timp să împedicăm isbucnirea scandaluluî.

«Mă tem că întâlnirile noastre aŭ fost observate, că convorbirile noastre aŭ fost auzite.

«Vaĭ! sermana mea fericire mi-a procurat multe gelozii.

«Toţi mă credeaŭ prea favorizată de soartă.

«De câte ori mi s'a întêmplat să înţeleg aceste gelozii sub complimentele măgulitoare ce mi se spuneaŭ!

«Nu mai departe de cât ieri o privire batjocoritoare m'a ofensat până în adâncul sufletuluî.

«Nu'ţi fac nicî o imputare.

«Poate că onoarea'ţi comanda să mă ocoleşti cum te ocoleam eŭ, mai cu seamă dacă, precum m'aĭ asigurat adese-ori, simţeaĭ pentru mine una din acele plăceri nebiruite carî duc în chip fatal la crima de care ne-am făcut vinovaţi.

«Insă acuma s'a sfîrşit, crima e săvêrşită.

«Tot ce'ţi cer acum este să mă uiţi, să mă laşi să mă sbat singură în mijlocul regretelor şi a căinţeî.

«Poate că pacea mi se va întoarce în suflet, cu timpul, când amintirea despre greşeala mea, amintire care acum mă înebuneşte, se va mai stinge.

«Scrisoarea asta e cea din urmă pe care o primeştî de la mine.

«O s'o pun sub peatra care ne-a servit d'atâtea ori la schimbarea vinovateî noastre corespondenţe.

«Am găsit azî dimineaţă biletul d-tale de erî şi iată ce pot să'ţi rêspund, repetându'ţi ceeace ţi-am spus deja de atâtea ori:

«D. de Montelin iubeşte în sinceritate pe Valentina.

«Ştiŭ asta aşa de bine că nu poate să încapă nicî o îndoială.

«Am avut despre asta probe vêdite.

«Cine n'ar iubi de alt-fel pe această blândă şi frumoasă creatură, cea mai desăvârşită pe care am cunoscut-o cea mai devotată, cea mai curată în lume?

«Mai mult încă.

«Sunt sigură că d. de Montelin n'o iubeşte de cât pe dînsa în lume.

«Pe cine de alt-fel ar iubi?

«Dînsul trăeşte privind mereŭ portretul mameî ei şi toată dragostea ce avea pentru rêposata a strămutat-o asupra Valentineî.

«Singura idee că dînsul ar putea s'o desmoştenească mi se pare aşa nepotrivită că nu vreaŭ să mă opresc câtuşi de puţin la ea.

«D. de Montelin are o inimă mare.

«Cum aş putea să nu'l admir şi să nu'l iubesc eŭ care am trăit din bine-facerile luî, care am fost susţinută de dragostea luî.

«Ciudăţenia caracteruluî sêŭ, gustul sêŭ pentru singurătate se explică prin imensa mâhnire pentru perderea primeî sale neveste, mâhnire pe care timpul n'a putut s'o aline.

«Toate astea le cunoştî căci ţi le-am spus.

«Mai mult nu ştiî.

«De multă vreme d. de Montelin nu mai pleacă de la ţară.

«Ii place tăcerea, singurătatea.

«E mai bine de un an de când n'a fost la Paris.

«Dacă a luat niscaĭ dispoziţiî pentru viitor, el singur le cunoaşte; secretul voinţeî sale e închis în apartamentul sêŭ de unde n'o să iasă de cât la moartea luî.

«Asta e părerea mea, însă nu e de cât părerea uneî femeî care nu se pricepe în afaceri.

«Credinţa mea este că de d-ta atârnă ultima voinţă a d-luî de Montelin.

«După cum va redobândi încredere în d-ta saŭ o va perde şi pe aceea pe care o mai are, aşa o să 'şi reguleze şi afacerile, adică viitorul copileî sale.

«De alt-fel marchizul are timp să aştepte ca să vadă de care parte o să înceline.

«Bărbatul meŭ îmi spunea chiar ieri că bătrânul e foarte tare încă şi că poate să trăiască mulţi ani d'aci înainte; dacă n'ar fi avut mâhnirea care l'a gârbovit, ar fi azî un bărbat în toată puterea.

«Acum am sfîrşit.

«Câte-va ultime cuvinte numai.

«De când am comis greşeala mi se pare că nu mai trăiesc.

«La tot momentul mă întreb dacă n'o să mă trădez, n'o să mă perd saŭ mai bine zis n'o să perd pe ceî-l'alţi prin descoperirea căderei mele neînţelese.

«Sunt hotărîtă acum, nu vreaŭ să te mai revêd, nu vreaŭ, să te mai ascult.

«Prea multă vreme ţi-am suferit influenţa nefastă.

»Ori ce aĭ face, nu vom mai fi de aci înainte de cât doi străini.

« M'am jurat!

«De vreme ce fatalitatea situaţiuneî noastre nu ne permite să trăim departe unul de altul, să nu te încercî a 'mi aminti de ceasurî criminale de care 'mi amintesc eŭ singură prea mult încă; aibî generositatea d'a mă ocoli, nu mai veni ca d'atâtea ori să rătăceştî în jurul caseî noastre.

«Tratează-mă ca pe o duşmană dacă vreî, asta e tot ce'ţi cer.

«Cât despre mine, îmi voiŭ ispăşi greşeala printr'o viaţă întreagă de singurătate şi devotament către aceia pe care i-am înjosit într'un chip miselesc.

«Adio, d-le.

«Aĭ făcut nenorocirea vieţeî mele.

«Pentru câte-va satisfacţii de vanitate, pentru o distracţie de câte-va ceasurî, m'aĭ aruncat în tină, m'aĭ perdut.

«M'am aflat din nenorocire în calea d-tale şi m'aĭ sdrobit pentru ca să te distrez